

Školitelský posudek na diplomovou práci Lucíi Kajánkové **Sexual Identity as Cinematic Subversion: The Discourse of New Queer Cinema / Sexuální identita jako filmová subverze: Diskurz New Queer Cinema**

Diplomantka si za téma své práce, které je úzce navázáno na její dlouholeté působení v pozici programové ředitelky festivalu queer filmů *Mezipatra*, zvolila v obecné rovině analýzu diskurzivního pole ústředního pojmu queer. Zkušenosti festivalového dramaturga zde zužitkovává velmi efektivně, jádrem práce je reflexe formování kritického a historického diskurzu (okolo) fenoménu tzv. new queer cinema – jako proudu kinematografie, který možná vzniká právě jen diskurzivně, tedy postupným pojmenováním a vymežováním v rámci kritické a festivalové praxe.

Práce je uvedena podrobnou analýzou samotného pojmu queer v rámci jeho možných aktivistických, teoretických, ale i estetických aplikací. Je uvážen jeho subverzivní a analytický potenciál, reflektovány nástrahy a potenciály jeho otevřenosti a neurčitosti, je uvážen jako nástroj nejen kritického čtení, ale i jeho politická instrumentálnost. Následně je aplikován v historickém řezu dějinami kinematografie, v dílčích úvahách o možnostech „archeologického“ čtení a hledání genealogií v queer kinematografii *avant la lettre*, v úvahách o politice queer autorství, stejně jako při rozkrývání širších otázek reprezentace a queer estetiky.

Jádrem práce je nicméně část zaměřená přímo na „hnutí“ new queer cinema. Zde autorka sleduje jeho genezi, diskurzivní „vznikání“ v návaznosti na definiční texty B. Ruby Rich, nesnáze v porovnání diskurzivní a reálné existence daného fenoménu. Analytická část pak suverénním způsobem v několika tematických řezech ohledává korpus filmů přiřazovaných k tomuto fenoménu a na půdorysu vymezeném úvodním „iniciačním“ rozbohem zásadního snímku *Swoon* Toma Kalina z roku 1992 v nich nachází základní souřadnice možných aplikací pojmu queer, a to jak v obsahové, tak formální rovině. Tento rozbor má otevřené přesahy k snímkům, které přímo nepatří k new queer cinema, čímž se dále ověřuje aplikovatelnost daného pojmu.

Považuji práci Lucíi Kajánkové za velmi zdařilý pokus o uchopení teoreticky i historicky unikavého fenoménu. Text sofistikovaně pracuje se složitými teoretickými koncepty, zároveň odvádí pečlivou historickou práci a velmi záročí autorčiny dramaturgické a v nejlepším slova smyslu aktivistické zkušenosti. Vysoko hodnotím také odvahu napsat práci v angličtině, jakožto i disciplinovanost při psaní, nehledě na vysoké pracovní nasazení ve festivalovém dění.

Jednoznačně doporučuji práci k obhajobě a navrhuji známku výborně.

V Praze dne 4.9. 2015

PhDr. Petra Hanáková, Ph.D.